

Výkaz o přípravné třídě základní školy a o přípravném stupni základní školy speciální podle stavu k 30. 9. 2023

Metodický pokyn

Liší-li se text či vysvětlivky uvedené na formuláři výkazu od tohoto „Metodického pokynu“, platí verze uvedená v „Metodickém pokynu“.

Kdo výkaz vyplňuje

Výkaz vyplňují **pouze** základní školy zapsané do rejstříku škol a školských zařízení (dále jen „rejstřík“), v nichž jsou zřízeny **přípravné třídy pro děti** v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, u kterých je předpoklad, že zařazení do přípravné třídy vyrovná jejich vývoj, přednostně děti, kterým byl povolen odklad povinné školní docházky (§ 47 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „školský zákon“), a dále základní školy, které poskytují dětem se středně těžkým a těžkým mentálním postižením, se souběžným postižením více vadami nebo s autismem přípravu na **vzdělávání v přípravném stupni** základní školy speciální (§ 48a školského zákona).

Zároveň se vyplňuje i výkaz R 13-01 o ředitelství škol.

Výkaz nevyplňují školy, které v aktuálním školním roce neposkytují dětem výše uvedené formy přípravy na vzdělávání. Pokud jsou třídy k 30. 9. 2023 pouze krátkodobě mimo provoz (např. z důvodu probíhajících oprav, karanténního opatření apod.) a budou ve školním roce 2023/24 dále pokračovat ve své činnosti, vyplní se výkaz stejným způsobem jako za aktivní školu.

Škola odešle výkaz do **10. 10. 2023** v elektronické podobě podle pokynů MŠMT a následně zašle na vědomí zpracovatelskému místu i výpis dat potvrzený ředitelem školy. Zpracovatelským místem je pro školy zřizované krajem, registrovanými církvemi a náboženskými společnostmi nebo jinou právnickou nebo fyzickou osobou odbor školství krajského úřadu, v Praze odbor školství, mládeže a sportu Magistrátu hl. m. Prahy, pro školy zřizované obcí nebo svazkem obcí odbor školství úřadu obce s rozšířenou působností (v Praze odbor školství a sportu Magistrátu hl. m. Prahy), pro školy zřizované MŠMT je zpracovatelským místem přímo MŠMT (podle § 28 odst. 5 školského zákona). Příslušné zpracovatelské místo poskytne v případě potřeby škole metodickou a technickou pomoc.

Bližší informace jsou k dispozici na internetové stránce www.msmt.cz odkaz Statistika školství a dále pak Sběry statistických dat, Regionální školství, Výkonové výkazy řady S, Z, R nebo na <http://sberdat.uiv.cz/login> odkaz Informace.

Společné poznámky k vyplňování výkazu

- a) Hodnoty ve výkaze se udávají v celých číslech.
- b) Škola může zpracovat k výkazu komentář, který bude obsahovat IZO a označení školy a bude potvrzen ředitelem školy. Zpracovatelská místa si mohou od školy vyžádat zdůvodnění i dodatečně. Při výskytu závažných chyb v datech výkazu nebo údajů vyžadujících zdůvodnění je vypracování komentáře podmínkou a je vyžadováno pořizovacím programem.
- c) Opravit výkaz lze **jen po dohodě se zpracovatelským místem** tak, že se celý (vč. nového výpisu s vyznačenou opravou) předá znovu.
- d) Zdravotním postižením se rozumí zdravotní znevýhodnění uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona, tj. mentální, tělesné, zrakové nebo sluchové postižení, závažné vady řeči, závažné vývojové poruchy učení, závažné vývojové poruchy chování, souběžné postižení více vadami a autismus.
- e) Odkazy na školský zákon se vztahují k textu účinnému k rozhodnému datu pro předávání dat výkazu.

Vysvětlivky k údajům výkazu

Jednotné záhlaví se skládá z řádku, určeného pro kódové vyznačení identifikací a klasifikací, a z textové části. Kódy a texty v záhlaví se v pořizovacím programu doplňují z rejstříku.

V *kódovém řádku* záhlaví se uvádí **resortní identifikátor školy (IZO)** uvedený v rejstříku.

Číslo části - je-li do rejstříku zapsána základní škola s více pracovišti, rozlišuje se tímto pořadovým číslem každé pracoviště. Pořadové číslo odpovídá číslu části podle rejstříku. Má-li základní škola jen jedno pracoviště, je obvykle uvedeno číslo 01, není-li v rejstříku uvedeno jinak.

Vykazuje-li základní škola více pracovišť s přípravnými třídami základní školy nebo přípravným stupněm základní školy speciální, nesmí být **žádný výkaz sumářem výkazů za tato pracoviště**.

V *textové části* se uvádí označení školy a adresa podle rejstříku.

Oddíl II.

Uvádějí se všechny děti se speciálními vzdělávacími potřebami, kterým jsou poskytována podpůrná opatření v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů. Není rozhodující, zda bylo dítě vyšetřeno školským poradenským zařízením nebo zda mu podpůrná opatření v 1. stupni podpory poskytuje sama škola.

Ř. 0202 až 0204: Dítě se uvede v tolika řádcích, kolik je druhů příčin jeho speciálních vzdělávacích potřeb, v řádku 0201 bude uvedeno pouze jednou. Nelze-li dítě zařadit do žádného z ř. 0202 až 0204, a přesto se jedná o dítě se speciálními vzdělávacími potřebami (např. dítě, které dosud nebylo diagnostikováno školským poradenským zařízením a je zařazeno školou do 1. stupně podpory), bude uvedeno pouze v ř. 0201.

Ř. 0202: Uvedou se děti se zdravotním znevýhodněním **uvedeným** v § 16 odst. 9 školského zákona.

Ř. 0203: Uvedou se děti, jejichž speciální vzdělávací potřeby vyplývají ze zdravotního znevýhodnění **neuvedeného** v § 16 odst. 9 školského zákona, a které potřebují poskytování podpůrných opatření.

Ř. 0204: Uvedou se děti se znevýhodněním souvisejícím s odlišným kulturním prostředím nebo jinými životními podmínkami dítěte, které brání v naplnění jeho vzdělávacích možností na rovnoprávném základě s ostatními. Tyto děti se dále rozvedou do ř. 0205 až 0207.

Ř. 0205: Uvedou se děti, jejichž speciální vzdělávací potřeby vyplývají zejména z odlišného kulturního prostředí v rodině dítěte, malé znalosti kultury české společnosti, omezené znalosti vyučovacích jazyka vč. užívání jiného než vyučovacích jazyka v rodině dítěte.

Ř. 0206: Uvedou se děti, jejichž speciální vzdělávací potřeby vyplývají zejména z jiných životních podmínek v rodině dítěte, obvykle se jedná o dlouhodobě se vyskytující životní okolnosti, např. sociální vyloučení, výraznou chudobu nebo jiné.

Ř. 0207: Uvedou se děti, jejichž speciální vzdělávací potřeby vyplývají z kombinace více faktorů (např. příslušníci etnických menšin, pokud se v rodině nehovoří vyučovacím jazykem, platí odlišná kulturní pravidla a rodina je sociálně vyloučená).

Ř. 0220: Uvede se počet dětí, kterým jsou ve vykazující škole poskytována podpůrná opatření s kódem NFN (dle doporučení školského poradenského zařízení), bez ohledu na to, zda jsou na tato podpůrná opatření požadovány finanční prostředky či nikoliv.

Oddíl III.

Sl. 2: Není-li pro děti přípravného stupně zřízena samostatná třída a děti jsou integrovány ve třídách základní školy speciální, pak počet tříd nebude uveden.

Sl. 5 a sl. 6: Uvedou se děti **nově zařazené** ve školním roce 2023/24, neuvádějí se děti, které sem přešly z jiného přípravného stupně základní školy speciální.

Ř. 0301: Uvedou se děti se středně těžkým, těžkým nebo hlubokým mentálním postižením, se souběžným postižením více vadami nebo s autismem, kterým poskytuje základní škola speciální přípravu na vzdělávání v přípravném stupni podle § 48a školského zákona.

Ř. 0305: Uvedou se počty přípravných tříd dle § 47 školského zákona (sl. 2) a počet dětí v nich (sl. 3, 4).

Oddíl VIII.

Neuvádějí se děti z přípravných tříd.

Uvedou se děti přípravného stupně podle druhu zdravotního postižení.

Ř. 0815: Děti s poruchami autistického spektra se zahrnou do tohoto řádku, nezahrnují se do ř. 0801a, 0802 a 0803 (s mentálním postižením).

Oddíl XXI.

Děti v přípravném stupni i v přípravné třídě se rozepíší podle státního občanství, cizinci s povolením k trvalému pobytu (hlava IV a IVa zákona č. 326/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů) se navíc uvedou ve sloupci 5, azylantí, osoby požívající doplňkové ochrany, žadatelé o udělení mezinárodní ochrany (zákon č. 325/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů) a osoby požívající dočasné ochrany (zákon č. 221/2003 Sb., ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 65/2022 Sb., ve znění pozdějších předpisů) se uvedou ve sloupci 7. Cizinci s přechodným pobytům budou uvedeni pouze ve sl. 2 a 4. Kód a název státu se uvede podle výběru z číselníku států přiloženého k tomuto Metodickému pokynu nebo podle úplného číselníku integrovaného do pořizovacího programu. Každý vykázaný stát může být uveden nanejvýš v jednom řádku. Rozhodující je státní občanství dítěte. Pokud má dítě dvojí občanství, upřednostní se české, dále občanství státu EU.

Oddíl XXIV.

Sl. 2 a 3: Rozepíší se děti z přípravného stupně základní školy speciální podle věku.

Sl. 4 a 5: Rozepíší se děti z přípravných tříd základní školy podle věku.

Základní kontrolní vazby

oddíl II:

pro všechny sloupce:

- údaj na každém z ř. 0202 až 0204 nesmí být větší než na ř. 0201
- součet ř. 0205 až 0207 musí odpovídat počtu dětí na ř. 0204
- údaj v ř. 0220 nesmí být větší než v ř. 0201

pro každý řádek:

- počet dívek ve sl. 3 nesmí být větší než počet dětí ve sl. 2, totéž platí i pro sl. 5 a 4

oddíl III:

- počet tříd přípravného stupně (ř. 0301, sl. 2) nesmí být větší než počet dětí v nich (ř. 0301, sl. 3)
- pokud děti vykázané v ř. 0301 ve sl. 3 nejsou integrované do tříd ZŠ speciální, musí být ve sl. 2 vykázan počet tříd
- počet přípravných tříd (ř. 0305, sl. 2) nesmí být větší než počet dětí v nich (ř. 0305, sl. 3), je-li vykázan počet dětí (ř. 0305, sl. 3), musí být vykázan i počet tříd (ř. 0305, sl. 2)

pro každý řádek:

- počet dětí celkem ve sl. 3 nesmí být menší než počet dívek ve sl. 4

- počet nově zařazených ve sl. 5 nesmí být větší než počet dětí ve sl. 3
- počet nově zařazených dívek ve sl. 6 nesmí být větší než počet dívek ve sl. 4 a než počet nově zařazených ve sl. 5

oddíl VIII:

pro všechny sloupce:

- počet dětí/dívek ve třídách pro hluchoslepe (ř. 0811) nesmí být větší než počet dětí/dívek s více vadami (ř. 0810)
- údaj celkem (ř. 0818) se musí rovnat součtu počtů dětí/dívek ve třídách přípravného stupně podle druhu postižení (ř. 0801a, 0802, 0803, 0810 a 0815)

pro všechny řádky:

- počet dětí ve sl. 3 nesmí být menší než počet dívek ve sl. 4

oddíl XXIV:

pro každý řádek:

- počet dětí (sl. 2) nesmí být menší než počet dívek (sl. 3)
- počet dětí (sl. 4) nesmí být menší než počet dívek (sl. 5)

oddíl XXI:

pro každý řádek:

- počet dětí podle občanství (sl. 2) nesmí být menší než počet dívek (sl. 4) a než součet počtů cizinců podle režimu pobytu (sl. 5 a 7)

Mezioddílové vazby:

- celkový počet dětí (odd. III, ř. 0301 a 0305, sl. 3) se musí rovnat celkovému počtu dětí podle státního občanství (odd. XXI, ř. 2150, sl. 2)
- celkový počet dívek (odd. III, ř. 0301 a 0305, sl. 4) se musí rovnat celkovému počtu dívek podle státního občanství (odd. XXI, ř. 2150, sl. 4)
- počet dětí přípravného stupně (odd. III, ř. 0301, sl. 3) se musí rovnat celkovému součtu počtů dětí podle postižení v odd. VIII, sl. 3 a také součtu počtů dětí podle věku v odd. XXIV, sl. 2
- počet dívek přípravného stupně (odd. III, ř. 0301, sl. 4) se musí rovnat součtu počtů dívek podle postižení v odd. VIII, sl. 4 a také součtu počtů dívek podle věku v odd. XXIV, sl. 3
- počet dětí přípravných tříd (odd. III, ř. 0305, sl. 3) se musí rovnat celkovému součtu počtů dětí podle věku v odd. XXIV, sl. 4
- počet dívek přípravných tříd (odd. III, ř. 0305, sl. 4) se musí rovnat součtu počtů dívek podle věku v odd. XXIV, sl. 5
- počet dětí se zdravotním postižením ve třídách přípravného stupně ZŠ speciální v odd. II, ř. 0202 se musí rovnat počtu dětí se zdravotním postižením ve třídách přípravného stupně ZŠ speciální v odd. VIII.

Zde jsou uvedeny pouze základní kontrolní vazby. Podrobnější, úplné kontrolní vazby jsou součástí pořizovacího programu.

Používané číselníky

Státy

(uveden jen výpis nejčastěji se vyskytujících států, plné znění číselníku je součástí pořizovacího programu)

031	Ázerbájdžán	608	Filipíny	498	Moldavsko	703	Slovensko
070	Bosna a Hercegovina	356	Indie	496	Mongolsko	840	Spojené státy americké
112	Bělorusko	380	Itálie	276	Německo	804	Ukrajina
100	Bulharsko	398	Kazachstán	616	Polsko	860	Uzbekistán
156	Čína	417	Kyrgyzstán	642	Rumunsko	826	Velká Británie
233	Estonsko	348	Maďarsko	643	Rusko	704	Vietnam